

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยทำการศึกษาการประเมินความเสี่ยงจากพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการศึกษาคุณลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวได้รับในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามและเพื่อประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และอันตรายที่นักท่องเที่ยวอาจได้รับจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาคุณลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อำเภออัมพวา และสภาพพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวคุณลักษณะทั่วไปและปัจจัยที่ส่งผลในการประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และอันตรายที่นักท่องเที่ยวอาจได้รับจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภออัมพวา

5. 1 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.กลุ่มตัวอย่างใช้จำนวนประชากรมาคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของประชาชน สำหรับประชาชนประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ประชากร 36 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 23 คน หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ประชากร 31 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 19 คน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชากร 19 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 11 คน ประชาชนในชุมชนประชากร 12 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 8 คน นักท่องเที่ยวชาวไทย ประชากร 19 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 12 คน นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ประชากร 43 คน ทำการสุ่มตัวอย่างมา 27 คน สรุปจำนวนประชากรทั้งสิ้น 160 ทำการสุ่มตัวอย่างมา 100 คน

2.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ได้รับอันตรายจากกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามเป็นกรณีศึกษา โดยการแจกแบบสอบถามโดยตรงและสัมภาษณ์เพิ่มเติมรวมทั้งการสังเกตบรรยากาศและสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติม นอกเหนือจากแบบสอบถาม

3 .การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไป ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ร้อยละ

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อำเภออัมพวา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวได้รับในพื้นที่อำเภออัมพวา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิดให้เขียนตอบแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาสรุปและเรียบเรียงข้อความ

5.2. สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวได้รับในพื้นที่อำเภออัมพวา

1.1 ผู้นำชุมชนควรมีแนวทางในการประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ประกอบด้วย

1. ควรมีมัคคุเทศก์ให้ความเข้าใจในทรัพยากรธรรมชาติในการมาท่องเที่ยว
2. อาจมีการเปลี่ยนแปลงการใช้เรือจากเครื่องยนต์มาใช้เรือที่ใช้พลังงานแบตเตอรี่เพื่อลดเสียงและควัน ซึ่งส่งผลต่อสภาพแวดล้อมโดยรวม

3. ควรมีการรวมกลุ่มของผู้นำชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.2 ประชาชนควรมีแนวทางในการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย

1. ประชาชนควรมีความรู้ความเข้าใจในทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

2. การพัฒนาเส้นทางสายใหม่ในการเยี่ยมชมวัฒนธรรม โบราณ และสถานที่ประวัติ ควรมีการวางตำแหน่งการจัดการเส้นทางสายใหม่ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในอนาคต

3. ภาครัฐควรเข้ามากำกับดูแลและควบคุมทำความเข้าใจให้กับประชาชนในเรื่องการจัดการอนุรักษ์ รักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งจะไม่ทำให้ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมี 2 กลุ่มประกอบด้วย

2.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ ประชาชน เป็นเพศชายมีอายุ ไม่เกิน ว่า 30 ปี สถานภาพทั่วไปสมรสและเป็นค นโสด ซึ่งมีปริมาณเท่ากัน สำหรับระดับการศึกษานั้น ส่วนใหญ่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

2.2 สถานภาพทั่วไปของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุไม่เกิน 30 ปีขึ้นไป สถานภาพทั่วไปสมรสแล้ว สำหรับระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า.

3. ความคิดเห็นของประชาชนในด้าน พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวได้รับ การประเมินความเสี่ยง

3.1 การวิเคราะห์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คือ จุดประสงค์ของการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนหย่อนใจ รองลงมาคือการทัศนศึกษา/ เข้าค่ายพักแรม ,ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คือแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยว มีธรรมชาติที่สวยงาม รองลงมาคือตลาดน้ำอัมพวา ,ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว คือจำนวนครั้งที่ในการมาเที่ยว ครั้งที่ 2-5 รองลงมาคือการมาครั้งแรก,ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคือพาหนะในการเดินทาง คือ

รถยนต์ คือ รถทัวร์, ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคือ สมาชิกในการเดินทางคือ เดินทางมากับเพื่อน รองลงมาคือเดินทางมากับครอบครัว, ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคือสถานที่พักผ่อน คือไม่ได้พักโรงแรม รองลงมาคือพักแรมในโฮมสเตย์ ในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวคือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตลาดน้ำอัมพวา คือคำบอกเล่า รองลงมาคือจากอินเทอร์เน็ต

3.1 ด้านความกิจกรรมการท่องเที่ยวและอันตรายจากการท่องเที่ยว

จากกิจกรรมการท่องเที่ยวและอันตรายจากการท่องเที่ยว โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของกิจกรรมการท่องเที่ยวและอันตรายจากการท่องเที่ยว มากที่สุด คือ ผู้ชมวิวทิวทัศน์ รองลงมา คือเก็บรวบรวมในการวิจัยและน้อยที่สุด คือ การถ่ายรูป/บันทึกวีดีโอ

3.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆ

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม ,จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมตลาดน้ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และจำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวต้องการเที่ยวชมธรรมชาติและน้อยที่สุด คือ โบราณคดีบ้านเชียง พระพุทธรูปและเครื่องปั้นดินเผา

3.3 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวา

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวามากที่สุด คือ การศึกษาข้อมูลต่าง รองลงมา คือ นำภาชนะ เข็ม โฟม พลาสติกเข้าไปใส่อาหารและน้อยที่สุด คือ สลักหรือขีดเขียนชื่อไว้ตามต้นไม้

3.4 กิจกรรมและได้รับอันตรายจากการท่องเที่ยวบริเวณต่างๆ

นักท่องเที่ยวที่เข้าไปประกอบกิจกรรมและได้รับอันตรายจากการท่องเที่ยวบริเวณต่างๆ โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้าไปประกอบกิจกรรมและได้รับอันตรายจากการท่องเที่ยวบริเวณต่างๆ มากที่สุด คือ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปประกอบกิจกรรม รองลงมา คือ การปิกนิก และน้อยที่สุด คือระดับโอกาสในการเกิด

3. 5 นักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆ

นักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างๆมากที่สุด คือ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเป็นคนในพื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม,จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาชมตลาดน้ำมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นและจำนวนเรือที่นำชมหิ่งห้อยมีจำนวนมากพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว รองลงมา คือ นักท่องเที่ยวต้องการเที่ยวชมธรรมชาติและน้อยที่สุด คือ โบราณคดีบ้านเชียง พระพุทธรูปและเครื่องปั้นดินเผา

3.6 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวา

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวาโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอมัทพวามากที่สุด คือ การศึกษาข้อมูลต่าง รองลงมา คือ นำภาชนะ เข็ม โฟม พลาสติกเข้าไปใส่อาหารและน้อยที่สุด คือ สลักหรือขีดเขียนชื่อไว้ตามต้นไม้

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภออัมพวา

- 4.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญที่เสี่ยงต่อการถูกทำลาย จากกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวบริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากร
 1. ต้องการให้นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมตลาดน้ำอัมพวา
 2. ต้องการให้นักท่องเที่ยวรักษาความสะอาดและไม่ทิ้งขยะลงในแม่น้ำลำคลอง
 3. ต้องการให้มีกฎ ระเบียบใน
 4. ต้องการให้มีการรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สำคัญที่เสี่ยงต่อการถูกทำลาย จากกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวบริเวณแหล่งที่อยู่อาศัยของทรัพยากร
 5. ต้องการให้ชาวบ้านช่วยกันปลูกต้นลำพูและมีการรักษาต้นลำพูไว้
 6. มีการจัดการให้นักท่องเที่ยวเยี่ยมชมตามฤดูกาลหรือเทศกาล
 7. ให้ความเข้าใจกับชาวบ้านเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ , ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทโบราณคดีและประวัติศาสตร์และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมรวมถึงสิ่งที่ตกทอดตามประเพณีโบราณมาสู่ชนรุ่นหลัง
 8. ต้องการให้ผู้ประกอบการรวมกลุ่มกันเพื่อมีแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการที่ดี
 9. มีค่าเสียหายให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากนักท่องเที่ยว
 10. มีการกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไปเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในพื้นที่อำเภออัมพวา
- ในการประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จากกิจกรรมท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวอาจได้รับจากการท่องเที่ยวยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อนผู้วิจัยจึงต้อง พิจารณาเกณฑ์และวิธีการในการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานต่างๆมาประยุกต์ใช้ โดยขึ้นอยู่กับจำนวน นักท่องเที่ยวและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

5.2 การอภิปรายผล

1. การจัดการประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ
 1. ควรจัดให้มีมัคคุเทศก์ให้ความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวแต่ละสถานที่ เนื่องจากการเยี่ยมชมแต่ละ ครั้งนั้นจะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรที่อยู่ในเรื่องเสียง คว้น น้ำเสีย สารเคมี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตาม สภาพแวดล้อมและส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและสัตว์ป่า
 2. ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มของผู้นำผู้บริหารองค์การตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน ซึ่ง จะทำให้ทราบทิศทาง หลักการและแนวทางในการปฏิบัติให้ไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากประชาชนในชุมชนมี แนวความคิดและทิศทางในการปฏิบัติกับนักท่องเที่ยวทั้งให้ความรู้ความเข้าใจ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในเรื่องต่างๆ ไปใน ทิศทางเดียวกันก็จะส่งผลต่อการจัดการทรัพยากร เพื่อการท่องเที่ยวน้อยลง
 3. ควรจัดให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้เรือจ้างที่เป็นเครื่องยนต์ให้ใช้พลังงานอื่นๆทดแทน เช่น แบตเตอรี่ เนื่องจากเครื่องยนต์จะมีเสียงดัง เขม่า คว้นและน้ำมันซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยว

แนวทางของประชาชนในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวและอันตรายที่นักท่องเที่ยวได้รับจากการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภออัมพวา พบว่า ชนิดของกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำขณะมาเที่ยวไม่มีความแตกต่างแต่มีความแตกต่างกันที่ความนิยมของแต่ละกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัย เช่น กิจกรรมถ่ายรูป/บันทึกวิดีโอ เป็นกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมทำมากขึ้น

จากแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมกรท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่ามากกว่าร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎของพื้นที่ท่องเที่ยว จากการสอบถามเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลอัมพวา ยังพบว่าปัญหาที่เกิดจากนักท่องเที่ยว คือนักท่องเที่ยวนำอสรพิษเครื่องดื่มเข้าไปรับประทานและทิ้งขยะไว้ตามบริเวณต่างๆ นอกจากนี้เศษอาหารที่เหลือมักทิ้งลงลำคลอง

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง

1. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยวสูงสุด คือ การเยี่ยมชมหิ้งห้อยและพื้นที่ป่าชายเลน ผู้ประเมินส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยว

2. ปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการอันตรายจากอุบัติเหตุที่นักท่องเที่ยวอาจได้รับจากการมาท่องเที่ยวสูงสุดคือ การเยี่ยมชมทางวัฒนธรรมโบราณสถานและทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอุทยาน ร.2 ส่วนอันตรายประเภทอื่นๆ พบว่ามีความเสี่ยงน้อยเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการทบทวนมาตรการควบคุม ผลการประเมินอันตรายจากป่าชายเลน พบว่านักท่องเที่ยวมีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายจากการเยี่ยมชมทรัพยากรป่าชายเลน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. บริเวณอุทยาน ร.2 เป็นบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อความเสียหายของทรัพยากรการท่องเที่ยวสูง ทางเจ้าหน้าที่ควรมีมาตรการในการป้องกัน โดยกำหนดเป็นเขตท่องเที่ยวได้แต่ต้องมีคอกุเทศกั้นทางและให้คำแนะนำ

2. นักท่องเที่ยวควรเดินเยี่ยมชมในสถานที่ที่ทางเจ้าหน้าที่จัดไว้ให้

3. นักท่องเที่ยวควรระมัดระวังการถูกสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เช่น ยุง แมลง กัด/ต่อย และการสัมผัสพืชพรรณที่เป็นพิษ

4. นักท่องเที่ยวควรมีการสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ที่จะเข้าไปเยี่ยมชมและจุดอันตรายที่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษของจุดชมวิว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1. ศึกษาเกณฑ์และวิธีที่จะนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยง เนื่องจากในการศึกษาเกี่ยวกับความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยวยังคงมีปัญหาในการเลือกเกณฑ์และวิธีที่จะนำมาใช้ ดังนั้นควรมีการศึกษาความเสี่ยงของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งวิธีที่จะนำมาใช้เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสะดวกในการนำไปใช้ในอนาคต

2. การศึกษาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการประเมินขีดความสามารถในการรองรับได้ในอนาคต โดยเฉพาะบริเวณที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้าไปเที่ยวเป็นจำนวนมากหรือบริเวณที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสำคัญ

3. การศึกษาปัจจัยและความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอันตรายกับนักท่องเที่ยว เพื่อให้ผลการศึกษาใน
ความสมบูรณ์มากขึ้น ควรศึกษาทรัพยากรป่าไม้และอุทยาน ร.2 ว่ายังเพียงพอต่อการท่องเที่ยวมากน้อย
เพียงไร